

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji
Publicznej**

Warszawa, dnia 4 września 2009 r.

**Pan
Ryszard Rodzik
Prezes Zarządu Polskiego Związku
Sportu Niepełnosprawnych „START”**

KAP-410-01-9/09

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej, przeprowadziła od 16 czerwca do 14 sierpnia 2009 r. kontrolę w zakresie wykorzystania i rozliczania otrzymanych w okresie od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 30 czerwca 2009 r. dotacji na zadania zlecone przez organy administracji rządowej.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 1 września 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia **pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**, działalność Polskiego Związku Sportu Niepełnosprawnych „START” (zwanego dalej PZSN Start lub Związkiem) w zakresie objętym kontrolą. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości polegały na:

- nieterminowym dokonywaniu jednostkowych rozliczeń zadań realizowanych w ramach umowy;
- nieprowadzeniu wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków w roku 2008;
- nieuwjmowaniu na bieżąco operacji gospodarczych w ewidencji księgowej;
- nieterminowym regulowaniu należności za zrealizowane usługi;
- zwrocie niewykorzystanych środków dotacji po upływie terminu określonego w umowie.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Zakres działalności PZSN Start - polegającej na organizowaniu i realizacji współzawodnictwa sportowego, rozwijaniu powszechnej kultury fizycznej, sportu, rehabilitacji i wypoczynku wśród osób niepełnosprawnych realizowanej m.in. poprzez organizowanie imprez i szkolenia w zakresie sportu niepełnosprawnych, szkolenia instruktorów sportu dla osób niepełnosprawnych - uprawnia PZSN Start do ubiegania się o wsparcie realizacji tych zadań na podstawie rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 10 lipca 2006 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej FRKF).² Zasoby kadrowe oraz rzeczowe Związku były wystarczające do prawidłowego realizowania dotowanych zadań.

W okresie objętym kontrolą PZSN Start otrzymał dotacje ze środków FRKF w łącznej kwocie 15.418.298 zł, z tego 9.651.630 zł w 2008 r. na realizację 30 zadań i 5.766.668 zł w I połowie 2009 r. na 14 zadań. Do dnia zakończenia kontroli PZSN wykonał wszystkie zadania z 2008 r. oraz zakończył realizację trzech umów z 2009 r. Zgodnie z zawartymi umowami, pozostałe zadania powinny zostać zakończone do końca 2009 r. Wykonane w 2008 r. i realizowane w 2009 r. zadania dotyczyły m.in.: uczestnictwa sportowców niepełnosprawnych w imprezach i obozach rekreacyjno-sportowych, igrzyskach paraolimpijskich, imprezach mistrzowskich rangi krajowej i międzynarodowej; zakupu i dystrybucji sprzętu sportowego; szkolenia instruktorów i trenerów; opracowania i publikacji wydawnictw szkoleniowych i informacyjnych dotyczących sportu niepełnosprawnych. Niewykorzystane środki z dotacji w łącznej kwocie 577.987,60 zł zostały zwrócone do Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Kontrolą objęto dziewięć umów, na kwotę 1.076.600 zł, na zadania których realizacja zakończyła się w 2008 r. oraz trzy umowy na kwotę 415.000 zł, które zrealizowano w I połowie 2009 r. W toku kontroli stwierdzono, że środki z dotacji objętych kontrolą zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowach. Cele i efekty rzeczowe zakładane w umowach zostały osiągnięte. Przedkładane do MSiT sprawozdania łączne, zawierające końcowe rozliczenia z wykonania zadań objętych umowami sporządzane były terminowo. Wykazane w nich dane były zgodne ze stanem faktycznym i ewidencją księgową.

W przypadku pięciu badanych umów kontrola wykazała natomiast, że nieterminowo, z opóźnieniem od 8 do 23 dni, przekazywano do MSiT rozliczenia jednostkowe zadań. Przyczyną niedochowania terminu były m.in. opóźnienia w przekazywaniu niezbędnej do dokonania rozliczenia dokumentacji z ośrodków terenowych Start, współrealizujących

² Dz. U. Nr 134, poz. 944 ze zm.

zadania. NIK zwraca jednak uwagę, iż Związek nie ponaglał ośrodków terenowych w przypadku występujących opóźnień.

Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie sporządzania sprawozdań³ dotyczyły m.in. wykazywania w końcowych rozliczeniach nieprawidłowych kwot środków własnych wydatkowanych na realizację dotowanych zadań a także licznych błędów pisarskich. Powodowało to konieczność dokonywania korekt, co wydłużało (nawet do 4 miesięcy) proces akceptacji przez MSiT ostatecznego rozliczenia finansowego środków dotacji. Ustalono także, iż w przypadku wszystkich kontrolowanych umów, Związek nie przedkładał do MSiT terminowo załącznika nr 8⁴ wymaganego postanowieniami umów. Przyczyną niedotrzymywania terminu były m.in. występujące w 2008 r. braki kadrowe w dziale księgowości oraz duża ilość dokumentacji dotyczących realizowanych zadań.

W toku kontroli stwierdzono, iż w PZSN Start nie prowadzono w 2008 r. odrębnej ewidencji księgowej (w układzie analitycznym) dla środków otrzymanych z FRKF i wydatkowanych na realizację zadań objętych poszczególnymi umowami, do czego Zleceniobiorca był zobowiązany zapisami umów. Ustalono, że środki otrzymywane z FRKF ujmowane były na jednym koncie bez podziału na kwoty dotacji otrzymywanych w ramach poszczególnych umów. Natomiast wydatki ewidencjonowano w podziale na poszczególne umowy, jednak bez wyodrębniania środków z dotacji. Kontrola wykazała, iż środki z dotacji zaczęto ewidencjonować zgodnie z warunkami umów po wdrożeniu od 2009 r. nowej polityki rachunkowości i zmianie systemu księgowego.

Szczegółowa kontrola prawidłowości ewidencji księgowej przeprowadzona na próbie 28 dowodów księgowych, na łączną kwotę 693.078,72 zł⁵, dotyczących największych wydatków realizowanych w ramach każdej z kontrolowanych umów, wykazała następujące nieprawidłowości:

- ujmowanie dowodów księgowych w księgach rachunkowych w miesiącach innych niż miesiące, w których dokonywano operacji gospodarczych ich dotyczących, co naruszało art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości w zakresie bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- ewidencjonowaniu środków finansowych wydatkowanych w ramach trzech umów zawartych w 2008 r. na kontach innych niż przyjęto w obowiązującym zakładowym planie kont.

³ Załączniki: 4 – rozliczenie rzeczowo-finansowe kosztów zadania zleconego; 5 – rozliczenie finansowe kosztów pośrednich i 7 – deklaracji rozliczającej dotację.

⁴ Załącznik 8 – zestawienie dokumentacji finansowej kosztów pośrednich.

⁵ W tym 526.250,90 zł z dotacji MSiT.

W toku kontroli ustalono także, iż Związek nieterminowo dokonywał płatności z tytułu zrealizowanych usług. Dotyczyło to 8 z 28 kontrolowanych dowodów księgowych, a opóźnienia wynosiły do 41 dni. Z tytułu nieterminowych płatności PZSN Start nie ponosił dodatkowych kosztów w postaci odsetek.

Wyniki kontroli wykazały, że przyczyną powyższych nieprawidłowości były m.in.: długotrwała choroba Głównego Księgowego PZSN Start, Prezesa Związku oraz jednego z pracowników działu księgowości. Przyczyniły się do tego także opóźnienia w przekazywaniu dowodów księgowych z jednostek terenowych Start, a także z działu merytorycznego PZSN do księgowości (po dokonaniu akceptacji merytorycznej).

Wszystkie dokumenty księgowe objęte kontrolą zawierały potwierdzenia kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej oraz wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji). Na wszystkich dowodach księgowych znajdowała się adnotacja, że wydatek został poniesiony ze środków FRKF z MSiT.

NIK ustaliła, że w przypadku 7 umów PZSN Start nie zachował terminu⁶ (po zakończeniu realizacji umowy) na dokonanie zwrotu do MSiT niewykorzystanej części dotacji, co naruszało postanowienia umów w tym zakresie. Dotyczyło to kwoty w łącznej wysokości 44.203,44 zł zwracanej z opóźnieniem od 3 do 15 dni. Opóźnienia w zwrocie niewykorzystanych środków z dotacji tłumaczono m.in. zmianą na stanowisku Głównego Księgowego, niewystarczającą ilością osób w dziale księgowości oraz przeoczeniem przez pracowników. PZSN zwracając ww. środki naliczał odsetki za zwłokę zgodnie z postanowieniami umów.

Przedstawiając powyższe oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Zapewnienie terminowego dokonywania jednostkowych rozliczeń zadań realizowanych w ramach poszczególnych umów,
2. Zapewnienie bieżącego ujmowania w ewidencji dowodów księgowych dotyczących usług wykonywanych w ramach realizowanych umów,
3. Terminowe dokonywanie zwrotów niewykorzystanych kwot z dotacji.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁶ 15 dniowego w 2008 i 14 dniowego w 2009 r.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi, prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.